THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
FEB. 5 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

זון אויפגאנג — 8.06
זון אונטערגאנג — 5.18

ווערטער:
קלאר און קיל

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

אידישן וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

Vol. 20, No. 22. Winnipeg, Thurs. Jan. 30, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג דאָנערשטאג א׳ שבט, תר״ץ.

כארבינער אידישע באפעלקערונג אין שרעק פאר פאָגראָם

באריכט פון מאָסקווע לויטעט, אז רוסישע צאריסטן ווארפן אָן א שרעק אויף אידן אין כארבין

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מאָסקווע, יאנוו. 30 (איטא). — די אידישע באפעלקערונג פון כארבין שרעקט זיך פאר א פאָגראָם אין פארבינדונג מיט די דעמאָנסטראציעס פון די רוסישע ווייסע גווארדייער קעגן דער סאָוועטישער פארוואלטונג פון דער מזרח-כינעזישער אייזנבאן.

לויט באר כטן וואס זיינען אהער אָנגעקומען פון כארבין, האבן עטלאכע הונדערט רוסישע צאריסטן, אָפּגעזאָגט פון דער ארבעט ביי דער באר לויט דעם מאנדזושוריש-סאָוועטישן אָפּמאך. אטאמירט די סאָוועטישע אָפיציעס און האבן אָפּגעהאלטן א מאסן-פאראנאלונג, פּראָקלאמירנדיק אנטיסעמיטישע לאָזונגען און רופנדיק צו א פאָגראָם.

דער באריכט נים צו, אז די אידישע באפעלקערונג איז אין טויט-שרעק, ווייל די כינעזישע באאמטע טוען גארניס קעגן די רוסישע שווארץ-מאה׳ניקעס.

—(::)—

דר. נ. שטיינבערגס לעקציע אראָפּגעריסן פון קאָמוניסטן

ווארשע, יגנוו. 30 (איטא). — קאָלוניסטן האבן זיך אריינגעריסן אין די קלוב צימערן פונ׳ם אידישן שרייבער קלוב דא, בעת דר. נ. שטיינבערג, געווענדער יוסטיץ-קאמיסאר פון סאָוועטישער רעגירונג, האט דארטן געהאלטן א לעקציע אויף דער טעמע "דער איד און דער מענש".

די קאָמוניסטן האבן געווארפן פוילע אייער און האבן געמאכט א פולשטענדיקן פאָגראָם אין די קלוב צימערן, צערבעכנדיק די מעבל. די לעקציע האט מען נעמוזט אויבערריסן.

די פאָליציי איז אונטערגעקומען שפּעטער און האט געמאכט אייניקע ארעסטען.

ארבעטסלאָזיקייט קאָנפערענץ נעכטן געעפנט אין ווייניפּעג

פאָרשטייער פון פּראָווינציעלע רעגירונגען, מעערב קאנאדער שטעט און אנדערע קערפּערשאפטן אנוועזנד. — מעיאָר וועב באשולדיקט ווייץ-פּול פאר ארבעטסלאָזיקייט און זאָגט, אז קאנאדע נויטיקט זיך אין גרויסער איינוואנדערונג.

ארום 120 דעלעגאטן, פון אלע טיילן פון מערב קאנאדע, פון די גרויסע לייקס ביז וואנקאָווער, זיינען געווען אנוועזנד ביי דער עפענונג פון דער ארבעטסלאָזיקייט קאָנפערענץ אין מארלבאָרא האָטעל נעכטן.

די קאָנפערענץ איז פאררופן געווארן פון מעיאָר ראלף וועב, פון ווייט-עגע, מיט׳ן צוועק צו באטראכטן די ארבעטסלאָזיקייט לאגע און צו זוכן מיטלען ווי צו לייזן די פראגע. צווישן די דעלעגאטן זיינען געווען פארטרעטער פון די פּראָווינציעלע רעגירונגען און פון די וויכטיגערע שטעט און פארשטייער פון פארשיידענע קערפּערשאפטן, איינשליסנדיק אלבעטער ארגאניזאציעס.

די קאָנפערענץ האט זיך געעפנט אונטער דער פארזיצערשאפט פון מעיאָר וועב. פארשטייער פון פארשיידענע פּראָווינצן און שטעט האבן באריכטעט וועגן דער ארבעטסלאָזיקייט לאגע אין זייערע לאָקאליטעטן, און וואס זיי טוען דארטן צו פארלייכטערן די לאגע. די אלגעמיינע מיינונג איז געווען, אז די פעדעראלע רעגירונג מוז אויפגעפאָדערט ווערן צו העלפן שטיצן די ארבעטסלאָזע.

א היבשע צאָל רעדנער, איינשליסנדיק א. מעקנאמארא, מאניטאבער דעפּוטאט מיניסטער פון געזעלשאפטלאכע ארבעטן האבן פארבונדן די ארבעטסלאָזיקייט מיט דער אימיגראציע. אבער אימיגראציע האט געפונען אן אומרערוואַרטעטן פארטיידיקער אין מעיאָר וועב, וועלכער האט דער קלערט, אז ער וואלט געוואלט זעען פינף הונדערט טויזנט אימיגראנטן אריינקומען קיין קאנאדע יעדן יאר. און זאָלן דאָ זיין גענוג מעגשן צו אנטוויקלען די רייכטער מער מיט וועלכע מען האלט זיך ביי אונז אין איין באריכטן.

אבער דאָס צו דערגרייכן, האט מעיאָר וועב געזאגט, מוז מען מאכן מעגלאך זייער איינוואנדערונג דאָ. דאָס איז אבער אוממעגלאך, אזוי לאנג ווי מיר קויפן אזוי פיל סחורה פון די שטאטן, אנשטאט צו פּראָדוצירן עס דאָ.

מעיאָר וועב האט פארגעשלאָגן, אז א קאָמיסיע פון די גרעסטע קעפּ פון אלע שיכטן פון דער באפעלקערונג זאָל באשטימט ווערן, וואס זאָל גרונדלאך אויספארשן די אימיגראציע פראגע. דערנאָך איז דער רעדנער אריבער צו דער ווייץ-פּול פראגע, און האט געמאכט א באהויפּטונג, וואס האט ארויסגערופן אומצופרידנקייט צווישן א צאָל דעלעגאטן: ער האט געזאגט, אז דער ווייץ-פּול, וואס האט צוריקגעראלטן די ווייץ פונ׳ם מארק פאר העכערע פּרייזן, איז א סך שולדיק אין דער איצטיקער ארבעטסלאָזיקייט. ער האט געזאגט, אז אזא האנדלונג קאָן פירן צום פארלוסט פונ׳ם ווייץ-מארק, ווייל ישוין איצט שטרענגען זיך אלע לענדער אָן צו פארגרעסערן זייער ווייץ פּראָדוקציע.

קאָל. וועב באמערקונגען וועגן פּול האבן ארויסגערופן אייניקע שארפע ענטפערס פון דעלעגאטן. דאָס איז אבער געווען דער איינציקער אינצידענט ביי דער זיצונג. די פארהאנדלונגען בכלל זיינען אָנגעפירט געווארן אויף א פריינטלאכן אופן.

די קאָנפערענץ וועט היינט ווארשיינלאך אָננעמען אייניקע וויכטיקע רעזאָלוציעס.

—(::)—

פאָקן עפּידעמיע אין סאסקאטשעוואן

רעדזשיינע, סאסק. יאנוו. 30. — הוג דערטער קינדער האבן זיך געלאָזט שטעלען פאָקן, איינשליסנדיק דריי מיטגלידער פון פּראָווינציעלן קאבינעט. צוליב דער פארשפּרייטער פאָקן קראנקהייט אין סאסקאטשעוואן, נים געקוקט אויף דעם וואס איבער דער גאנצער פּראָווינץ זיינען שוין פאררעגיסטרירט געווארן 75 פאָקן קראנקהייטס פאלן, זיינען אבער דאבאמטע פון געזונטהייט דעפּארטמענט נים אלארמירט, אבער זיי ראטן צו באשיצן זיך דורך שטעלן פאָקן.

—(::)—

אידישער שאך-קלוב פארצייכענט צווייטן זיג

דער אידישער שאך קלוב האט פארצייכענט א צווייטן זיג קעגן דעם שטארקן אייסלענדיק קלוב אין קאמף פאר די צוויי "טראָפיס" פון דער ווייניפּעגער שאך-ליגע, וועלכע איז פארגעקומען דאנערשטאג אין אייסלאנדישן שאך-קלוב.

אין דער "בי" דיוויזיע האט דער אידישער קלוב געוואונען מיט א סך הכל פון 4 צו 1, און אין דער "איי" דיוויזיע מיט א גלייכער צאָל פון 2½ צו 2½.

היינט אוונט וועט די "איי" טים פון דעם ווייניפּעגער שאך קלוב שפּילן קעגן דעם אידישן קלוב. די מעטש וועט פארקומען אין די קלוב-צימערן פון דעם אידישן שאך-קלוב, 952 מיין סטריט. אלע טים-שפּיליקער זיינען געבעטן צו קומען אין צייט.

—(::)—

אידישער זינגער פון אמעריקע, שטורעמט מאָסקווע מיט דערפאָלגרייכע קאָנצערטן

מאָסקווע, דורך פּאָסט, (איטא). — סערגיי ראדאָקסקי, איינער פון די באַאוווסטע אידישע זינגער אין אמעריקע, איז איצט דער העלד פון טאג אין מאָסקווע, צוליב זיינע קאנצערטן מיט וועלכע ער טרעט דאָ ארויס.

ראדאָמסקי איז איינגעלאדן געווארן קיין סאָוועטן פארבאנד דורך דער סאָוועטישער "געזעלשאפט צו דערנעענטערן סאָוועטן רוסלאנד מיט אויסלאנד". די דאָזיקע געזעלשאפט האט פאר אים אראנזשירט א רייע קאָנצערטן אין לענינגראד און איצט אין מאָסקווע. אין ביידע שטעט האט זיך די סאָוועטישע פּרעסע באנייסטערט אפּגערופן וועגן דעם אידישן זינגער. און אין מאָסקווע טרעט ער איצט ארויס שוין אויף זיין דריטן קאָנצערט אין איין וואָך צייט.

צוזאמען מיט טראדאָמסקין טרעט אויך אויף אויף זיינע קאָנצערטן מיים מערי ווילאָיאָס, א באוואוסטע זינגערין פון שאנטלאנדיע וואס פארט ארום אויף א קאָנצערטטור מיט דעם אידישן זינגער אין סאָוועטן רוסלאנד און אין פאלעסטינע.

דריפות אויף געוועזענע הענדלער הערן ניט אויף

"קיין רחמנות אויף קינדער פון געוועזענע הענדלער", שרייבט "אקטיאבר" — "עמעס פירט אָן פארביסענעם קאמף קעגן אידישע קאָלאָניסטן, וואס ער באצייכנט פאר "קולאקעס"

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

מאָסקווע, יאנוו. 29 (איטא). — א שפּאלטונג ווערט באריכטעט אין די רייען פון "אזעט" אין ווייס-רוסלאנד איבער דער פראגע פון קאָלעקטיווזיראציע. א צאָל "אזעט" פירער, וואס זיינען געווען קעגן דער אויסשלוסונג פון די געוועזענע הענדלער פון די לאנד-קאָלעקטיוון, האבן געמוזט רעזיגנירן פון "אזעט".

דער "אקטיאבר" באצייכנט זיי ווי "דעכט פלינגלדיקע" און אנטדעקט דעם פאקט, אז זייער רעזיגנאציע איז געקומען הויפּטזעכלאך צוליב דעם, וואס דער "אזעט" האט זיך אָפּגעזאָגט פון איבער צוקאָן אמוזייניקסטנס די קינדער פון געוועזענע הענדלער אויפ׳ן באדן. די צייטונג באמערקט דערויף: "מיר קאָנען ניט פּראָקטיצירן קיין רחמנות. אין דער פון די קינדער פון די געוועזענע הענדלער", און זי שטראפט אויס די וואס האבן רעזיגנירט.

די אידישע "קולאקעס" אין כערסאָנער קרייז, וועמעס לאנד איז אוועקגענומען געווארן אין אויסבייס פאר ערגערע, ווערלען איצט פארלירן אויף זייער שלעכטן לאנד און וועלן ארויסגעטריבן ווערן פון די קאָלאָניעס, ווי עס ווערט היינט באריכטעט.

דער קאמף קעגן די "קולאקעס" אין כערסאָנער קרייז ווערט באזונדערס פאר-כיסן. דער "עמעס" שיקט ארויס אחין א דער "אזעט", און נייע וואלן זיינען באספּעציעלע בריגאדע צו העלפן אינ׳ם שטימט געווארן אויף פעברואר 25טן.

דע מארדעט פרוי און צינדט דער-נאך אונטער די הויז

לינדסעי, אָנט. יאנוו. 30. — דזשאזעף נאָרמאן, 43 יאר אלט האט זיך נעכטן איבערגעגעבן צו דער פּראָווינציאלער פּאָליציי אין גודערהאם, און ער האט זיך מודה געווען אז ער, האט דינסטאג עלף אזייגער אינדערפרי דערמארדעט מיט א האק מרס. עווערטאן סוויטצער, 27 יאר אלט, אין ביר לייק — זעקס מייל פון גודערהאם, און נאכדעם האט ער אונטערגעצונדן דאָס הויז און די דערמארדעטע איז פארברענט געווארן אויף אש.

מר. סוויטצער איז געווען א מייל ווייט פון דער היים ווען דער מארד איז באגאנגען געווארן און זיינע דריי קינדער אין עלטער פון פיר ביז זיבן יאר זיינען גערעטעט געווארן פון דער ברענענדיקער הויז פון אָנגעלאָפענע שכנים וועלכע האבן דורך ארויסגעבן א טעלעגראמע דרוקטע אידישע צייטונג אין קאלינינ-דארף, פאר צוויי וואָכן צייט, אין וועלכער עס וועלן פארעפנטלאכט ווערן די נעמען פון די אידישע קאָלאָניסטן, וואס דארפן ארויסגעטריבן ווערן, אין דער מיינונג פון די קארעספּאנדענטן.

פון אדעסער קרייז ווערט באריכטעט, אז די אויסשליסונג פון אידן פון די לאנד קאָלעקטיוון נעמט אָן א מאסן-כאראקטער. ענלאכע באריכטן קומען אויך אָן פון זאפּאָראָזשיע, וואו עס געפינען זיך די אלטע און נייע איקע קאָלאָניעס.

—(::)—

קענינגראדער אזעט וועט רעאָרגאניזירט ווערן, ווייל ער איז "צו אידיש"

מאָסקווע, יאנוו. 29 (איטא). — דער צענטראל קאָמיטעט פון "אזעט" האט באצייכנט דעם לענינגראדער "אזעט" ווי א "פולשטענדיקער דורכפאל", ווייל ער איז נים גענוג אינטערנאציאָנאליזירט און האט צו ווייניק נים-אידן צווישן זיינע מיטגלידער.

דאָס האט ארויסגערופן גרויס אומצופרידנהייט אין היגע געזעלשאפטלאכע קרייזן. די פראגע איז אויפגענומען און פארהאנדלט געווארן ביי ארגאניזאציעס פאראינטערעסירט אין דעם קאמפּיין, און איז אויף דיסקוטירט געווארן אין בריוו אין רעדאקציע.

ווי דער שטייגער איז, ווארפט מען די שולד אויף דער "אדמיניסטראציע", און די טוער זעלבסט באשולדיקן אייגנער דעם צווייטן, לכאי מען האט נים געטאָן גענוג, פארוואס מען האט געמאכט דעם קאמפּיין צו קליין געלט, און א. וו.

* * *

דער אמת איז אבער, אז דער קליינער דערפאָלג פון דעם קאמפּיין איז פארורזאכט געווארן פון א גאנצער צאָל סיבות, פון לאָקאלן אדער אלגעמיינען כאראקטער.

יעדע איינע פון די סיבות פאר זיך אליין איז נים באזונדערס ערנסט, אבער אלע צוזאמען שטעלן מיט זיך פאר א גרויסע שטערונג.

די טוער פונ׳ם קאָמיטעט זיינען בלויז אויף אזויפיל שולדיק, אויף וויפיל זיי זיינען אליין אפשר געווען קרבנות פון די זעלבע סיבות.

אונטער די אלע אומשטענדן האבן זיי אבער נעטאָן אַלץ וואס זיי האבן געקאָנט, און די קריטיק קעגן זיי, גלויב איך, איז נים באראכטיקט.

* * *

אט זיינען אייניקע פון די סיבות:

1. די אידישע מאסן האבן זיך נאך נים אויסגעשטוכעט פון דער רעאקציע פון גלייכבילטיקייט וואס האט זיי ארומנעכאפּט באלד נאך דער גרויסער "אנטרייסנונג וואס איז געמאכט געווארן פאר דער רעטונג פון די מלחמה און פאָגראָמען קרבנות.

2. די גאנצע אידישע ענערגיע ביי אונז, אויף וויפיל ס׳איז שייך אויסער לאכבער ארבעט, איז אָנגעווענדעט אויף דער ארבעט פאר ארץ-ישראל. פאר דעם אויפהאלט פונ׳ם אידישן פאלק איז אלע אנדערע לענדער פארבלייבט זייער ווייניק ענערגיע און ווילנס קראפט.

3. דער קאמפּיין איז ביז איצט געווען פארבונדן מיט ארבעט פאר׳ן רר. סישן אידנטום, — און די "גרוסע לי-בע" וואס די אידן פילן צו דער יעווסעקציע האט געמוזט נים גינסטיק אָפּרופן זיך אויף דער ארבעט, — ווי איבערצייגענדיק עס זאל נים זיין דער ארגומענט, אז די איין זיינען דאָך נים שולדיק, וואס זיי האבן "א שלעכטן טאג".

4. עס איז פארשפּרייט דער איינדרוק אז די ארבעט איז אן אומזיסטע, — ווייל די סאָוועט רעגירונג קאָן דאָך אלץ איינס צו יעדער צייט קאָנפיסקירן די פאבריקן און מאכן צוריק פאר דעקלאָרירטע די וואס האבן מיט זייער הילף אורוסגעריסן זיך פון דער פארשאלטענער קאָאָפּעראָרע.

5. דער שאטן פון איקאר האט זיך נאָכגעשלעפּט נאך דער ארבעט. א סך זיינען פארבליבן מיט דעם פאלשן איינדרוק, אז צום קאמפּיין האבן עפּעס א שייכות די קאמוניסטן. דער שרייבער פון די שורות האט געהאט אייניקע אָנפרעגעס וועגן דעם ענין פון באזאָרגנטע ביי שטייערער, וואס האבן זיך געוואלט פאר-זיכערן, אז זיי האבן מיט זייער געלט חלילה נים געשטיצט די קאמוניסטן.

* * *

די אונטערשטע שורה איז אבער, אז ס׳איז נים שטארק וואס צו נעמען זיך צום הארצן דעם פאקט, וואס דער קאמפּיין איז נים אזוי געלונגען, און מען דארף נים אראָפּפאלן ביי זיך.

די צייט איז געווען צו קורץ צו אָרגאניזירן אויף א געהעריקן אופן אזא גרויסע ארבעט, און דער עולם איז נים געווען גוט צוגעגרייט.

דאָך איז שוין געלונגען איינברעכן די אייז פון גלייכבילטיקייט. אמוזייניקסטנס האט א צאָל באדייטנדיקע ארגאניזאציעס עס שוין פאראינטערעסירט זיך מיט דער אקבעט, און דאָס וואס איז פארוויים געווארן, וועט נאך ברייטגען גוטע פרוכטן.

די פארשיידענע מיספארשטענדענישן צו דער ארבעט מצד דעם ברייטן עולם וועלן ביסלאכווייז אויפגעקלערט ווערן, און דער עולם וועט אָנהויבן פארשטיין די גוואלדיקע נאציאָנאלע באדייטונג פון דער דאָזיקער באשיידענער ארבעט.

די איינשליסונג אין דער ארבעט אויך דאָס געזונט מאכן פונ׳ם לעבן פון די אידן פון פוילן און אנדערע לענדער, אויסער רוסלאנד, וועט זיכער העלפן אויף צו באזייטיקן געוויסע מיספארשטענדנישן.

די ארבעט האלט דאָ ערשט ביים סאמע אָנהויב, פאר אן אנהויב, וואלט איך געזאגט, איז שוין זייער פיל אויפגעטאָן געווארן.

מען מוז אבער ווייטער פארזעען די ארבעט מיט א פארדאָפּלטער ענערגיע!

אגב - אורחא

פון מארס

פארוואס דער קאמפּיין איז גיט געווען דער "נעהעריקער" דערפאָלג

ווען די היגע קאנפערענץ פאר׳ן פאלקס געצייג קאמפּיין פאר די דעקלאסירטע אין דען אין רוסלאנד האט אָנגענומען א רעזאלוציע, וואס האט אוועקגעשטעלט די סומע פון פינף טויזנט דאָלאר ווי דעם ציל פון דעם באלדיקן דירעקטן קאמפּיין, — האט דאס ארויסגערופן אומצופרידנהייט צווישן א צאָל טוער: עס האט זיי אויסגעזעען, אז שטעלנדיק פאר זיך אזא באשיידענעם ציל, מאכט מען דעם קאמפּיין צו קליין-געלט.

מען האט דערפאר פאקטיש פארשוויגן די סומע און מען האט זיך פארמאסטן צו מאכן פון דעם קאמפּיין אזויפיל, וויפיל וועט ווערן זיך נאר לאזן.

און דער סוף איז — דער קאמפּיין איז שוין באלד פארענדיקט, און אפילו דער באשיידענער ציל איז ווייט נים דערגרייכט געווארן.

דאָס האט ארויסגערופן גרויס אומצופרידנהייט אין היגע געזעלשאפטלאכע קרייזן. די פראגע איז אויפגענומען און פארהאנדלט געווארן ביי ארגאניזאציעס פאראינטערעסירט אין דעם קאמפּיין, און איז אויף דיסקוטירט געווארן אין בריוו אין רעדאקציע.

ווי דער שטייגער איז, ווארפט מען די שולד אויף דער "אדמיניסטראציע", און די טוער זעלבסט באשולדיקן אייגנער דעם צווייטן, לכאי מען האט נים געמאכט דעם קאמפּיין צו קליין געלט, און א. וו.

* * *

דער אמת איז אבער, אז דער קליינער דערפאָלג פון דעם קאמפּיין איז פארורזאכט געווארן פון א גאנצער צאָל סיבות, פון לאָקאלן אדער אלגעמיינען כאראקטער.

יעדע איינע פון די סיבות פאר זיך אליין איז נים באזונדערס ערנסט, אבער אלע צוזאמען שטעלן מיט זיך פאר א גרויסע שטערונג.

די טוער פונ׳ם קאמיטעט זיינען בלויז אויף אזויפיל שולדיק, אויף וויפיל זיי זיינען אליין אפשר געווען קרבנות פון די זעלבע סיבות.

אונטער די אלע אומשטענדן האבן זיי אבער נעטאָן אַלץ וואס זיי האבן געקאָנט, און די קריטיק קעגן זיי, גלויב איך, איז נים באראכטיקט.

* * *

אט זיינען אייניקע פון די סיבות:

1. די אידישע מאסן האבן זיך נאך נים אויסגעשטוכעט פון דער רעאקציע פון גלייכבילטיקייט וואס האט זיי ארומנעכאפּט באלד נאך דער גרויסער "אנטרייסנונג וואס איז געמאכט געווארן פאר דער רעטונג פון די מלחמה און פאָגראָמען קרבנות.

2. די גאנצע אידישע ענערגיע ביי אונז, אויף וויפיל ס׳איז שייך אויסער לאכבער ארבעט, איז אָנגעווענדעט אויף דער ארבעט פאר ארץ-ישראל. פאר דעם אויפהאלט פונ׳ם אידישן פאלק איז אלע אנדערע לענדער פארבלייבט זייער ווייניק ענערגיע און ווילנס קראפט.

3. דער קאמפּיין איז ביז איצט געווען פארבונדן מיט ארבעט פאר׳ן רר. סישן אידנטום, — און די "גרוסע לי-בע" וואס די אידן פילן צו דער יעווסעקציע האט געמוזט נים גינסטיק אָפּרופן זיך אויף דער ארבעט, — ווי איבערצייגענדיק עס זאל נים זיין דער ארגומענט, אז די איין זיינען דאָך נים שולדיק, וואס זיי האבן "א שלעכטן טאג".

4. עס איז פארשפּרייט דער איינדרוק אז די ארבעט איז אן אומזיסטע, — ווייל די סאָוועט רעגירונג קאָן דאָך אלץ איינס צו יעדער צייט קאָנפיסקירן די פאבריקן און מאכן צוריק פאר דעקלאָרירטע די וואס האבן מיט זייער הילף אורוסגעריסן זיך פון דער פארשאלטענער קאָאָפּעראָרע.

5. דער שאטן פון איקאר האט זיך נאָכגעשלעפּט נאך דער ארבעט. א סך זיינען פארבליבן מיט דעם פאלשן איינדרוק, אז צום קאמפּיין האבן עפּעס א שייכות די קאמוניסטן. דער שרייבער פון די שורות האט געהאט אייניקע אָנפרעגעס וועגן דעם ענין פון באזאָרגנטע ביי שטייערער, וואס האבן זיך געוואלט פאר-זיכערן, אז זיי האבן מיט זייער געלט חלילה נים געשטיצט די קאמוניסטן.

* * *

די אונטערשטע שורה איז אבער, אז ס׳איז נים שטארק וואס צו נעמען זיך צום הארצן דעם פאקט, וואס דער קאמפּיין איז נים אזוי געלונגען, און מען דארף נים אראָפּפאלן ביי זיך.

די צייט איז געווען צו קורץ צו אָרגאניזירן אויף א געהעריקן אופן אזא גרויסע ארבעט, און דער עולם איז נים געווען גוט צוגעגרייט.

דאָך איז שוין געלונגען איינברעכן די אייז פון גלייכבילטיקייט. אמוזייניקסטנס האט א צאָל באדייטנדיקע ארגאניזאציעס עס שוין פאראינטערעסירט זיך מיט דער אקבעט, און דאָס וואס איז פארוויים געווארן, וועט נאך ברייטגען גוטע פרוכטן.

די פארשיידענע מיספארשטענדענישן צו דער ארבעט מצד דעם ברייטן עולם וועלן ביסלאכווייז אויפגעקלערט ווערן, און דער עולם וועט אָנהויבן פארשטיין די גוואלדיקע נאציאָנאלע באדייטונג פון דער דאָזיקער באשיידענער ארבעט.

די איינשליסונג אין דער ארבעט אויך דאָס געזונט מאכן פונ׳ם לעבן פון די אידן פון פוילן און אנדערע לענדער, אויסער רוסלאנד, וועט זיכער העלפן אויף צו באזייטיקן געוויסע מיספארשטענדנישן.

מען מוז אבער ווייטער פארזעען די ארבעט מיט א פארדאָפּלטער ענערגיע!

אשר גינזבורג (אחד העם)

ירושלים, יאנוו. 29 (איטא). — נעכטן לכבוד דעם דרטן יאָרצייט נאך אחד-העם, האט דער העברייאישער אינווערסיטעט אנאנסירט א סטיפּענדיע אין פּראָפעסאָר אשר גינזבורג׳ס נאמען ארויסגעגעבן צו זיין זון.

סטיפּענדיע אויף אחד-העמ׳ס נאמען ארויסגעגעבן צו זיין זון.

נאָך פּופּציק טויזנט פונט אסיגנירט פאר היקף ארבעט אין ארץ-ישראל

ירושלים, יאנוו. 29 (איטא). — די באלעסטינער "עמערדזשענסי" קאמיטע, ווערט באריכטעט, האט אסיגנירט פופּציק טויזנט פונט פאר נייע וואוינונגס קווארטאלן אין ירושלים.

—(::)—

ס. ה. ניוטאן, פּאָליציי שעף פון ווייניפּעג, האט נעכטן געעפּיערט זיין 59טן געסורטסטאג

שעף ניוטאן האט זיך אָנגעשלאָסן אין ווייניפּעגער פּאָליציי סטעף אין 1901 אלס פּאטרול פּאָליציסט. מיט דריי יאר שפּעטער איז ער דערהויבן געווארן צו א סארדזשענט אמט. אין 1907 איז ער גענוען אן אינספּעקטאר. "אבער דער גאנצער פּאָליציי סטעף אין יענער צייט איז באשטאנען פון בלויז 25 מענשן", האט דער שעף געזאגט.

אין 1910 איז ער ווידער דערהויבן געווארן, דאָס מאָל צום אמט פון "דעטעקטיוו". און פון דעם סטרייק אין יאר 1919, איז ער באשטימט געווארן צום שעף אמט.

איצט איז שעף ניוטאן דער הויפּט פון א דעפּארטמענט פון 250 פּאָליציסטן.

—(::)—

פאָקן עפּידעמיע אין סאסקאטשעוואן

רעדזשיינע, סאסק. יאנוו. 30. — הוג דערטער קינדער האבן זיך געלאָזט שטעלען פאָקן, איינשליסנדיק דריי מיטגלידער פון פּראָווינציעלן קאבינעט. צוליב דער פארשפּרייטער פאָקן קראנקהייט אין סאסקאטשעוואן, נים געקוקט אויף דעם וואס איבער דער גאנצער פּראָווינץ זיינען שוין פאררעגיסטרירט געווארן 75 פאָקן קראנקהייטס פאלן, זיינען אבער דאבאמטע פון געזונטהייט דעפּארטמענט נים אלארמירט, אבער זיי ראטן צו באשיצן זיך דורך שטעלן פאָקן.

—(::)—

אידישער שאך-קלוב פארצייכענט צווייטן זיג

דער אידישער שאך קלוב האט פארצייכענט א צווייטן זיג קעגן דעם שטארקן אייסלענדיק קלוב אין קאמף פאר די צוויי "טראָפיס" פון דער ווייניפּעגער שאך-ליגע, וועלכע איז פארגעקומען דאנערשטאג אין אייסלאנדישן שאך-קלוב.

אין דער "בי" דיוויזיע האט דער אידישער קלוב געוואונען מיט א סך הכל פון 4 צו 1, און אין דער "איי" דיוויזיע מיט א גלייכער צאָל פון 2½ צו 2½.

היינט אוונט וועט די "איי" טים פון דעם ווייניפּעגער שאך קלוב שפּילן קעגן דעם אידישן קלוב. די מעטש וועט פארקומען אין די קלוב-צימערן פון דעם אידישן שאך-קלוב, 952 מיין סטריט. אלע טים-שפּיליקער זיינען געבעטן צו קומען אין צייט.

—(::)—

אידישער זינגער פון אמעריקע, שטורעמט מאָסקווע מיט דערפאָלגרייכע קאָנצערטן

מאָסקווע, דורך פּאָסט, (איטא). — סערגיי ראדאָקסקי, איינער פון די באַאוווסטע אידישע זינגער אין אמעריקע, איז איצט דער העלד פון טאג אין מאָסקווע, צוליב זיינע קאנצערטן מיט וועלכע ער טרעט דאָ ארויס.

ראדאָמסקי איז איינגעלאדן געווארן קיין סאָוועטן פארבאנד דורך דער סאָוועטישער "געזעלשאפט צו דערנעענטערן סאָוועטן רוסלאנד מיט אויסלאנד". די דאָזיקע געזעלשאפט האט פאר אים אראנזשירט א רייע קאָנצערטן אין לענינגראד און איצט אין מאָסקווע. אין ביידע שטעט האט זיך די סאָוועטישע פּרעסע באנייסטערט אפּגערופן וועגן דעם אידישן זינגער. און אין מאָסקווע טרעט ער איצט ארויס שוין אויף זיין דריטן קאָנצערט אין איין וואָך צייט.

צוזאמען מיט טראדאָמסקין טרעט אויך אויף אויף זיינע קאָנצערטן מיים מערי ווילאָיאָס, א באוואוסטע זינגערין פון שאנטלאנדיע וואס פארט ארום אויף א קאָנצערטטור מיט דעם אידישן זינגער אין סאָוועטן רוסלאנד און אין פאלעסטינע.

קווינס טעאטער טרופּע האט צוגעקראָגן צוויי נייע קרעפטן

פלאָרענס וויס

משה אויישער

מאָרגן, פרייטאג, און שבת אוונט, וועלן אויפטרעטן אין קווינס טעאטער צוויי נעעמס. זיי זיינען: פלאָרענס וויס, שיינע די נייע "לידינג ליידי", זינגערין און טענצערין, וועלכע האט געשפּילט מיט דער אָפּערעטע "נאטאשא", אין דריי אקטן און פונ׳ם נומערן געזאנג. די קווינס טעאטער פאטראָניזירער וועלן פרייטאג און שבת אוונט — לויט דער קווינס סטעאטער פארוואלטונג — זעען זייער א שייגער מוזיק און א שיינער אויסשטאטונג, מיט פלאָרענס וויס און משה אויישער אין די הויפּט ראָלן.

פראגע פון אפּשאפן צארישע געזעצן אין פוילן בלייבט אָפן

ווארשע, יאנוו. 30 (איטא). — "ווען וועט צום סוף ארויסגעעבן ווערן די פאר-ארענונג אָפּצושאפן די צארישע באגרעניצונגען?" — פרעגט דער "היינט" אין זיין נעכטיקער אויסגאבע.

די צייטונג דערציילט, אז יוסטיץ מיניסטער דודקעוויטש האט צוגעזאָגט גרינבויטמען און הארטגלאסן נאך מיט אכטעטע צוריק, אז דאָס יוסטיץ מיניסטעריום וועט אין אין טאג צייט פארעפנטלאכן די דערמאנטע פראָאָרדענונג. עס זיינען שוין אבער דורכגעגאנגען, ווי געזאָגט, אכטעטע, און די פארארדענונג איז נאך אלץ נים-ווי די צייטונג באהויפּטעט, אין דער מיניסטער אינ׳ם לעצטן מאָמענט באאיינ-פלוסט געווארן פון געוויסע פאקטארן און האט באשלאָסן צו לייזן די פראגע פון די צארישע געזעצן בלויז נאך א באראטונג מיט׳ן מיניסטאר קאבינעט.

—(::)—

יונגערמאן געפונען א פארפראָרענער

מארקעט, מיש., יאנוו. 30. — ענדריו מאוואלא, 25 יאר, וועלכער איז געווען פארשוואונדן געווארן פון שבת אָן, איז געפונען געווארן א פארפראָרענער אויף טויט אין וואלד נים ווייט פון דאנען.

Cl
PRO
R.
MU
796 Ma
WED
UNITE
Canada
Sheiki
53 80
1711 Sc
SITU
BOYLE
Phone 2